

Datadokumentation for Nationale Test

Grundskolen

Børne- og Undervisningsministeriets Datavarehus

Indhold

1	Nationale test - landstal	2
1.1	Beskrivelse af statistikken	2
1.2	Beskrivelse af nøgletal og dimensioner	4
1.3	Bemærkninger til statistikken.....	5
1.4	Opdateringsfrekvens	7
2	Nationale test - Adgang for kommunal forvaltning og skolevisninger	8
2.1	Beskrivelse af nøgletal og dimensioner	8
2.2	Bemærkninger til statistikken.....	8
2.3	Opdateringsfrekvens	9

1 Nationale test - landstal

1.1 Beskrivelse af statistikken

Data omfatter resultaterne af de obligatoriske nationale test i perioden 2014/2015 – 2021/2022.

De obligatoriske nationale test gennemføres i marts og april¹. Efterfølgende er der en såkaldt fraværsperiode for elever, der har været fraværende i den obligatoriske testperiode. Fraværsperioden ligger fra slutningen af maj til midt i juni.

Testene er digitale, selvrettende og adaptive. At testene er adaptive betyder, at testen tilpasser sig den enkelte elevs faglige niveau undervejs således, at opgavernes sværhedsgrad passer til elevens dygtighed.

Beregningen af elevdygtigheder sker ved anvendelse af Rasch-modellen. De beregnede elevdygtigheder afhænger udelukkende af opgavernes sværhedsgrad i opgavesættet samt af, hvorvidt eleverne svarer rigtigt eller forkert på opgaverne. Opgavernes sværhedsgrad og elevernes beregnede dygtigheder er indplaceret på samme logit-skala: Rasch-skalaen.

Elevdygtigheden formidles på den normbaserede pointskala (0-50), som tager udgangspunkt i, hvordan eleverne klarede testen i skoleåret 2018/2019, hvor gennemsnittet er lig 25.

Resultaterne på den normbaserede skala inddeles ligeledes i 5 niveauer:

- Klart under middel
- Under middel
- Middel
- Over middel
- Klart over middel

I dansk, læsning og matematik bliver elevdygtigheden ligeledes opgjort på den kriteriebaserede skala på seks niveauer:

- Ikke tilstrækkelig præstation
- Mangelfuld præstation
- Jævn præstation
- God præstation
- Rigtig god præstation
- Fremragende præstation

Elever uden testresultat er registreret som:

- Fritaget
- Booket uden testresultat
- Testresultat mangler i øvrigt

I perioden 2014/2015-2019/2020 kan manglende testresultat også markeres som 'Testresultat ikke genberegnet'.

De kriteriebaserede tilbagemeldinger indgår i de nationale resultatmål til opfølgning på folkeskolereformen fra 2014:

- Mindst 80 procent af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test.
- Andelen af de allerdygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år.
- Andelen af elever med dårlige resultater i dansk og matematik skal reduceres år for år.

---

¹ Grundet Covid-19 blev hovedparten af testene i 2019/2020 og 2020/2021 gennemført senere i skoleåret.

Til brug for beregning af de nationale resultatmål anvendes følgende gruppering af elevresultaterne på den kriteriebaserede skala:

- "Gode": god præstation, rigtig god præstation og fremragende præstation
- "Allerdygtigste": fremragende præstation
- "Dårligste": ikke tilstrækkelig præstation og mangelfuld præstation

Der er data tilbage til og med skoleåret 2014/2015 for folkeskoler, specialskoler og dagbehandlingstilbud.

De obligatoriske nationale test tages på følgende klassetrin:

Test	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	8. kl.
Dansk, læsning	x		x		x		x
Matematik		x			x		x
Engelsk			x			x	
Fysik/kemi							x
Biologi							x
Geografi							x

Note: Testen i matematik 8. klasse og i engelsk 4. klasse er nye test fra og med 2017/18. Testen i geografi og biologi 8. klasse er ikke obligatoriske test fra og med 2017/2018.

I hvert fag testes i tre faglige hovedområder, der kaldes profilområder.

Datakilde: Styrelsen for It og Læring.

1.2 Beskrivelse af nøgletal og dimensioner

Nøgletal (Values)	Forklaring
Andel – allerdygtigste - landstal	Andel elever på landsplan, der har opnået et resultat karakteriseret som 'Fremragende' på den kriteriebaserede skala.
Andel – dårligste - landstal	Andel elever på landsplan, der har opnået et resultat karakteriseret som 'Mangelfuld' eller 'Ikke tilstrækkelig' på den kriteriebaserede skala.
Andel - gode - landstal	Andel elever på landsplan, der har opnået et resultat karakteriseret som 'God', 'Rigtigt god' eller 'Fremragende' på den kriteriebaserede skala.
Andel – kriteriekategori - landstal	Andel elever fordelt på de forskellige niveauer på den kriteriebaserede skala på landsplan.
Andel – normbaseretkategori - landstal	Andel elever fordelt på de forskellige trin på den normbaserede skala på landsplan.
Andel elever med testresultat - landstal	Andel elever, der har gennemført testen på landsplan.
Antal – allerdygtigste - landstal	Antal elever, der har opnået et resultat karakteriseret som 'Fremragende' på den kriteriebaserede skala på landsplan.
Antal – dårligste - landstal	Antal elever, der har opnået et resultat karakteriseret som 'Mangelfuld' eller 'Ikke tilstrækkelig' på den kriteriebaserede skala på landsplan.
Antal – gode - landstal	Antal elever, der har opnået et resultat karakteriseret som 'God', 'Rigtigt god' eller 'Fremragende' på den kriteriebaserede skala på landsplan.
Antal elever - landstal	Antal elever på landsplan.
Antal elever med testresultat - landstal	Antal elever med et testresultat i den valgte test.
Gennemsnitligt normbaseret resultat - landstal	Den gennemsnitlige score på den normbaserede skala (0-50).

Dimensioner (Variable)	Forklaring
Afdelingstype	Angiver afdelingstypen og er ikke en del af et institutionshierarki, men ligger i stedet for sig selv på landsplan.
Fag	Angiver faget, der testes i.
Forældres Højest Fuldførte Uddannelse	Højest fuldført uddannelse for elevernes forældre i det år, hvor de fylder 13 år. Er oplysningerne ikke tilgængelige det valgte år, tages oplysningerne det seneste år, som ligger før og alternativt det nærmeste år efter. Det er kun oplysningen fra forælderen med den højeste uddannelse, der er medtaget.
Herkomst	Angiver elevernes herkomst i forhold til dansk/udenlandsk og dansk/indvanderer/efterkommer.

Herkomstland	Angiver elevernes herkomst i forhold til EU – ikke-EU, verdensdel samt vestlig – ikke-vestlig.
Klassetrin	Elevens klassetrin.
Klassetype^{*)}	Angiver klassetypen. Indgår kun i 2021/2022. Før 2021/2022 er alle resultater tilknyttet klassetype 'Uoplyst/ukendt'.
Kriterie kategori	Viser kriteriekategorierne på den kriteriebaserede skala, samt hvorvidt der er tale om prøvetal eller ej.
Køn	Elevens køn – dreng/pige.
Normbaseret Kategori	Viser de normbaserede kriterier på den normbaserede skala, samt hvorvidt der er tale om prøvetal eller ej.
Skoleår	Angiver skoleåret.

*) Oplysninger om klassetype stammer fra Danmarks Statistiks (DST) grundskoleregister. Oplysning om klassetype indsamles sammen med de ordinære indberetninger til det integrerede elevregister pr. 5. september. BUVM får stillet den endelige udgave af grundskoleregistret til rådighed tidligst i marts/april i samme skoleår. Herefter kan BUVM således opgøre elevernes klassetype pr. september i det netop afsluttede skoleår. Klassetype er "ukendt" for aktuelt skoleår indtil da. Koblingen af elevens klassetype til testresultater sker på følgende vis: 1) Hvis der inden for det samme skoleår kan findes en registrering på eleven i Danmarks Statistiks grundskoleregister tilskrives eleven den klassetype, som eleven står registreret med i grundskoleregistret 2) Da data om elevens klassetype er et nedslag i september et givent skoleår, og testene gennemføres senere på skoleåret vil der være elever, som er skiftet skole i den mellemliggende periode. Dette kan medføre, at eleven tilskrives en klassetype, som ikke findes på den skole, som eleven var tilknyttet, da denne gennemførte testen. For at undgå dette, tjekkes hvorvidt den pågældende klassetype findes på skolen i september, hvis dette ikke er tilfældet sættes elevens klassetype i stedet til "ukendt". Elever der ikke fremgår af grundskoleregistret i pågældende skoleår tilskrives også klassetypen "ukendt".

1.3 Bemærkninger til statistikken

Celler med 3 eller færre observationer diskretioneres.

Bemærk, at ikke alle dimensioner kan knyttes med alle nøgletalsgrupper. Dette fremgår af nedenstående tabel:

Dimensioner							
	Andel – allerdygtigste/dårligste/gode – landstal	Andel – kriteriekategori/normbaseretkategor – landstal	Andel elever med testresultat – landstal	Antal – allerdygtigste/dårligste/gode – landstal	Antal elever – landstal	Antal elever med testresultat – landstal	Gennemsnitligt normbaseret resultat – landstal
Afdelingstype	x	x	x	x	x	x	x
Fag	x	x	x	x	x	x	x
Forældres Højest Fuldførte Uddannelse	x	x	x	x	x	x	x
Herkomst	x	x	x	x	x	x	x
Herkomstland	x	x	x	x	x	x	x
Klassetrin	x	x	x	x	x	x	x
Klasstype	x	x	x	x	x	x	x
Kriterie Kategori	-	-	-	x	x	x	x
Køn	x	x	x	x	x	x	x
Normbaseret Kategori	-	-	-	x	x	x	x
Skoleår	x	x	x	x	x	x	x

De første obligatoriske nationale test blev gennemført i folkeskolen i skoleåret 2009/2010.

I perioden 2009/2010-2019/2020 blev der beregnet elevdygtigheder i hvert af de tre profilområder, som testen består af. Desuden blev der beregnet en samlet dygtighed på tværs af resultaterne dels som et simpelt gennemsnit på den normbaserede percentilskala og dels som en samlet vurdering på den kriteriebaserede skala (dansk, læsning og matematik).

Der blev i februar 2020 indgået aftale i folkeskoleforligskredsen om de nationale test, hvoraf det fremgår, at der skal gennemføres forbedringer af det eksisterende testsystem. Forbedringerne skal ske ved, at tilbagemeldingen i hver test slås sammen, så der kun gives én samlet tilbagemelding. Fra og med foråret 2021 beregnes derfor kun én samlet elevdygtighed i hver test.

For at kunne foretage sammenligninger med tidligere resultater er elevernes dygtigheder genberegnet tilbage i tid med anvendelse af opgavernes genberegnete sværhedsgrader.

Genberegningen er foretaget for testresultaterne fra og med foråret 2015. Data indeholder således genberegnete elevdygtigheder fra de obligatoriske test i perioden 2014/2015-2019/2020.

Der er følgende undtagelser:

- I matematik 3. klasse er profilområdet 'Matematik i anvendelse' erstattet med 'Statistik og sandsynlighed' fra og med 2015/2016, hvorfor der først er genberegnet herfra.

- I matematik 6. klasse er profilområdet 'Matematik i anvendelse' erstattet med 'Statistik og sandsynlighed' fra og med 2017/2018, hvorfor der først er genberegnet herfra.
- I fysik/kemi og geografi 8. klasse blev opgavebanken gennemgået og opdateret i 2015, hvorfor der først er genberegnet fra og med 2015/2016.
- Testen i matematik 8. klasse og i engelsk 4. klasse er nye test fra og med 2017/2018.
- Testen i geografi og biologi 8. klasse er ikke obligatoriske test fra og med 2017/2018

Der er således genberegnete elevdygtigheder i nedenstående perioder:

Fag og klassetrin	Genberegnete elevdygtigheder fra obligatoriske nationale test er tilgængelige
Dansk, læsning 2. kl	2014/2015 – 2019/2020
Dansk, læsning 4. kl	2014/2015 – 2019/2020
Dansk, læsning 6. kl	2014/2015 – 2019/2020
Dansk, læsning 8. kl	2014/2015 – 2019/2020
Matematik 3. kl	2015/2016 – 2019/2020
Matematik 6. kl	2017/2018 – 2019/2020
Matematik 8. kl	2017/2018 – 2019/2020
Engelsk 4. kl	2017/2018 – 2019/2020
Engelsk 7. kl	2014/2015 – 2019/2020
Fysik/kemi 8. kl	2015/2016 – 2019/2020
Biologi 8. kl	2014/2015 – 2016/2017
Geografi 8. kl	2015/2016 – 2016/2017

Kilde: Styrelsen for It og Læring

Note: I matematik 3. klasse er profilområdet 'Matematik i anvendelse' erstattet med 'Statistik og sandsynlighed' fra og med 2015/2016, hvorfor der først er genberegnet herfra. I matematik 6. klasse er profilområdet 'Matematik i anvendelse' erstattet med 'Statistik og sandsynlighed' fra og med 2017/2018, hvorfor der først er genberegnet herfra. I fysik/kemi og geografi 8. klasse blev opgavebanken gennemgået og opdateret i 2015, hvorfor der først er genberegnet fra og med 2015/2016. Testen i matematik 8. klasse og i engelsk 4. klasse er nye test fra og med 2017/2018.

Grundet store udskiftningen i opgavebanken har det ikke været muligt, at genberegne testresultaterne før 2014/2015. Testresultater før genberegningen kan således ikke direkte sammenlignes med testresultaterne fra og med 2014/2015.

I skoleåret 2019/2020 udvalgte Børne- og Undervisningsministeriet kun et repræsentativt udsnit af landets klasser til at gennemføre de obligatoriske nationale test², og derfor er det kun data for det repræsentative udsnit, der fremgår i dette skoleår.

Grundet Covid-19 blev hovedparten af testene i 2019/2020 og 2020/2021 gennemført senere i skoleåret (maj og juni), hvorfor sammenligning med testresultaterne fra disse to skoleår skal foretages med forbehold.

1.4 Opdateringsfrekvens

De obligatoriske nationale tests gennemføres i perioden marts til april, samt i fraværsperioden i maj til og juni og data kan udleveres til statistiske formål i efteråret efter offentliggørelse af landsresultaterne på uddannelsesstatistik.dk.

² Derudover skulle de 20 procent af landets skoler med det laveste karaktergennemsnit i dansk og matematik ved 9.-klasseprøverne eller de dårligste resultater i de nationale test i 6. klasse for hhv. skoler med og uden overbygning også gennemføre alle obligatoriske nationale test. Resultater fra disse skoler indgår ikke i landstallet, men er tilgængelige på kommune- og institutionsniveau.

2 Nationale test - Adgang for kommunal forvaltning og skolevisninger

2.1 Beskrivelse af nøgletal og dimensioner

I **adgangen for kommunal forvaltning** er opgjort de samme nøgletal som på landsplan - men for den kommune, som du har adgang til og for institutionerne i den pågældende kommune. Der er også adgang til nøgletallene på landsplan, så kommunen kan sammenligne kommunens resultater med de på landsplan.

I **skolevisningerne** findes de samme nøgletal som på landsplan – men for den skole, som du har adgang til. Der er også adgang til nøgletallene på landsplan, så skolelederen kan sammenligne skolens resultater med de på landsplan.

De to adgange har de samme dimensioner som landstallene. Der findes yderligere følgende dimension i visningerne:

Dimensioner (Variable)	Forklaring
Institution	En samlet dimension som bl.a. indeholder: <ul style="list-style-type: none"> - afdelingens navn, -nummer, -type og -type kode - navn og nummer på den institution (tidligere: hovedinstitution) afdelingen hører under - beliggenhedskommune (tidligere: kommune), beliggenhedskommunenummer (tidligere: kommunekode) og beliggenhedsregion (tidligere: region) for afdelingen - administrerende kommune (for afdelingen)

2.2 Bemærkninger til statistikken

Celler med 3 eller færre observationer diskretioneres.

I 2019/2020 skulle de 20 procent af landets skoler med det laveste karaktergennemsnit i dansk og matematik ved 9.-klasseprøverne eller de dårligste resultater i de nationale test i 6. klasse for hhv. skoler med og uden overbygning også gennemføre alle obligatoriske nationale test. Resultater fra disse skoler indgår udelukkende i skolevisningerne, som en dimension (20Procent).

Bemærk, at ikke alle dimensioner kan knyttes med alle nøgletalsgrupper. Dette fremgår af nedenstående tabel, hvor kolonnenavnene omfatter både nøgletal på kommuneniveau og afdelingsniveau:

Dimensioner							
	Andel – aller- dygtig- ste/dårl- igste/g ode	Andel – kri- teriekate- gori/norm- baseretka- tegori	Andel elever med testresul- tat	Antal – aller- dygtig- ste/dårl- igste/g ode	Antal elever	Antal ele- ver med testresul- tat	Gennem- snitligt normbaseret resultat
Fag	x	x	x	x	x	x	x
Forældres Højest Fuldførte Uddan- nelse	x	x	x	x	x	x	x
Herkomst	x	x	x	x	x	x	x
Herkomst- land	x	x	x	x	x	x	x
Institution	x	x	x	x	x	x	x
Klassetrin	x	x	x	x	x	x	x
Klasstype	x	x	x	x	x	x	x
Kriterie Ka- tegori	-	-	-	x	x	x	x
Køn	x	x	x	x	x	x	x
Normbase- ret Kate- gori	-	-	-	x	x	x	x
Skoleår	x	x	x	x	x	x	x

2.3 Opdateringsfrekvens

De obligatoriske nationale tests gennemføres i perioden marts til april, samt i fraværperioden i maj til og juni, og data kan udleveres til statistiske formål i efteråret efter offentliggørelse af landsresultaterne på uddannelsesstatistik.dk.